

U S T A W A

z dnia.....

o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym i ustawy o samorządzie województwa oraz niektórych innych ustaw dotyczących jednostek samorządu terytorialnego¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1590) po art. 2 dodaje się art. 2a w brzmieniu:

„2a. Za korzystanie z cmentarzy i urządzeń cmentarnych pobierane są opłaty. Do ustalania opłat za korzystanie z cmentarzy komunalnych i urządzeń cmentarnych na tych cmentarzach stosuje się przepisy ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 679).”.

Art. 2. W ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 889) w art. 8 ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Podjęcie przez radę gminy uchwały w sprawie nadania nazwy drodze wewnętrznej wymaga uzyskania pisemnej zgody większości właścicieli terenów, na których jest ona zlokalizowana.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Ilekroć niniejsza ustawa posługuje się pojęciem liczby mieszkańców gminy, należy przez to rozumieć liczbę osób zamieszkujących daną gminę w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1260/2013 z dnia 20 listopada

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych, ustawę z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawę z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, ustawę z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, ustawę z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz ustawę z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych.

2013 r. w sprawie statystyk europejskich w dziedzinie demografii (Dz. Urz. UE L 330 z 10.12.2013, str. 39) według ostatnich dostępnych danych ogłoszonych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.”;

2) w art. 7:

a) w ust. 1:

– pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, składowisk odpadów i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;”,

– po pkt 3a dodaje się pkt 3b w brzmieniu:

„3b) zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną oraz paliwa gazowe, z uwzględnieniem promowania rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz efektywności energetycznej;”,

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Gmina może określić samodzielnie zadanie publiczne służące zaspokajaniu zbiorowych potrzeb gminnej wspólnoty samorządowej oraz sposób jego realizacji, chyba że ustawa stanowi inaczej. Gmina może również określić sposób finansowania tych zadań.”;

3) po art. 10g dodaje się art. 10h w brzmieniu:

„10h. Wójt koordynuje projektowanie planów i programów strategicznych oraz ich wdrażanie przez urząd, jednostki organizacyjne i gminne osoby prawne.”;

4) w art. 18 w ust. 2 po pkt 14a dodaje się pkt 14b i 14c w brzmieniu:

„14b) podejmowanie uchwał w sprawach, o których mowa w art. 7 ust. 4 zdanie pierwsze;

14c) podejmowanie uchwał w sprawach, o których mowa w art. 7 ust. 4 zdanie drugie;”;

5) w art. 21 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Komisje mogą obradować i podejmować uchwały z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość (posiedzenie w trybie zdalnym), o ile statut gminy tak stanowi.”;

6) w art. 26a uchyla się ust. 2;

7) po art. 37b dodaje się art. 37ba w brzmieniu:

„Art. 37ba. Rada gminy może ustanowić zasady, na jakich członkom komisji wyborczych do organów jednostki pomocniczej będzie przysługiwała dieta za czas realizacji czynności związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem wyborów.”;

8) po art. 90 dodaje się art. 90a w brzmieniu:

„Art. 90a. 1. W przypadkach innych niż nieistotne naruszenia prawa, organ nadzoru, w terminie, o którym mowa w art. 91 ust. 1, może w wezwaniu skierowanym do organu, który podjął uchwałę lub wydał zarządzenie, wskazać dostrzeżone nieprawidłowości w odniesieniu do treści uchwały lub zarządzenia lub w odniesieniu do procedury ich podjęcia oraz wskazać zakres, kierunek lub sposób ich usunięcia w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące od dnia doręczenia wezwania.

2. Na wniosek organu, który podjął uchwałę lub wydał zarządzenie, organ nadzoru może przedłużyć termin, o którym mowa w ust. 1, na dalszy czas oznaczony, jednak nie dłuższy niż miesiąc.

3. Zastosowanie środka nadzorczego w postaci wezwania, o którym mowa w ust. 1, zawiesza bieg terminu, o którym mowa w art. 91 ust. 1, na okres od dnia doręczenia wezwania organowi gminy do:

- 1) dnia doręczenia organowi nadzoru uchwały lub zarządzenia wydanych na skutek tego wezwania lub
- 2) bezskutecznego upływu terminu wyznaczonego w wezwaniu do usunięcia dostrzeżonych nieprawidłowości albo terminu ustalonego w sposób określony w ust. 2, lub
- 3) dnia doręczenia organowi sprzeciwu, o którym mowa w ust. 6.

4. Jeżeli przed wezwaniem organ nadzoru nie wstrzymał wykonania uchwały lub zarządzenia, może to uczynić w wezwaniu, o którym mowa w ust. 1, albo w toku procedury związanej z zastosowaniem tego środka nadzoru. Art. 91 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

5. Od wezwania organowi gminy przysługuje, od dnia jego doręczenia, w terminie jego obowiązywania, sprzeciw do organu nadzoru.

6. Z dniem doręczenia organowi nadzoru sprzeciwu wezwanie staje się bezskuteczne, z tym że wstrzymanie wykonania uchwały lub zarządzenia, dokonane w trybie, o którym mowa w ust. 4, pozostaje w mocy.

7. Przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w art. 11 w ust. 1 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8) określenia finansowania zadań publicznych służących zaspokajaniu zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2026 r. poz. 43) w art. 18 w ust. 1 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) promowanie rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz efektywności energetycznej, w szczególności przez:

- a) wytwarzanie energii elektrycznej, biogazu, biogazu rolniczego, biometanu, wodoru i ciepła z odnawialnych źródeł energii,
- b) upowszechnianie wiedzy dotyczącej odnawialnych źródeł energii oraz efektywności energetycznej wśród mieszkańców gminy i innych podmiotów,
- c) wspieranie działań mieszkańców gminy i innych podmiotów w dziedzinie odnawialnych źródeł energii oraz efektywności energetycznej, a także uczestniczenie w takich działaniach i ich inicjowanie.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1251, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 10 dodaje się art. 10a w brzmieniu:

„Art. 10a. Organy zarządzające ruchem, o których mowa w art. 10 ust. 4–6, mogą upoważnić pracowników odpowiednio: urzędu marszałkowskiego, starostwa, urzędu miasta na prawach powiatu, do załatwiania spraw w ich imieniu, w ustalonym zakresie, a w szczególności do wydawania decyzji administracyjnych.”;

2) w art. 130a ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Rada powiatu, biorąc pod uwagę konieczność sprawnej realizacji zadań, o których mowa w ust. 1–2, oraz koszty usuwania i przechowywania pojazdów na obszarze danego powiatu, ustala, w drodze uchwały, wysokość opłat, o których mowa w ust. 5c, oraz wysokość kosztów, o których mowa w ust. 2a, jednak nie częściej niż raz

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 820, 1006, 1676, 1734, 1843 i 1872 oraz z 2026 r. poz. 180.

w roku kalendarzowym. Wysokość kosztów, o których mowa w ust. 2a, nie może być wyższa niż maksymalna kwota opłat za usunięcie pojazdu, o których mowa w ust. 6a.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1684) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Ilekroć niniejsza ustawa posługuje się pojęciem liczby mieszkańców powiatu, należy przez to rozumieć liczbę osób zamieszkujących dany powiat w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1260/2013 z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie statystyk europejskich w dziedzinie demografii (Dz. Urz. UE L 330 z 10.12.2013, str. 39) według ostatnich dostępnych danych ogłoszonych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.”;

2) w art. 17 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Komisje mogą obradować i podejmować uchwały z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość (posiedzenie w trybie zdalnym), o ile statut powiatu tak stanowi.”;

3) po art. 78 dodaje się art. 78a w brzmieniu:

„Art. 78a. 1. W przypadkach innych niż nieistotne naruszenia prawa, organ nadzoru, w terminie, o którym mowa w art. 79 ust. 1, może w wezwaniu skierowanym do organu, który podjął uchwałę, wskazać dostrzeżone nieprawidłowości w odniesieniu do treści uchwały lub w odniesieniu do procedury jej podjęcia oraz wskazać zakres, kierunek lub sposób ich usunięcia w terminie, nie dłuższym niż 2 miesiące od dnia doręczenia wezwania.

2. Na wniosek organu, który podjął uchwałę, organ nadzoru może przedłużyć termin, o którym mowa w ust. 1, na dalszy czas oznaczony, jednak nie dłuższy niż miesiąc.

3. Zastosowanie środka nadzorczego w postaci wezwania, o którym mowa w ust. 1, zawiesza bieg terminu, o którym mowa w art. 79 ust. 1, na okres od dnia doręczenia wezwania organowi powiatu do:

- 1) dnia doręczenia organowi nadzoru uchwały wydanej na skutek tego wezwania lub
- 2) bezskutecznego upływu terminu wyznaczonego w wezwaniu do usunięcia dostrzeżonych nieprawidłowości albo terminu ustalonego w sposób określony w ust. 2, lub
- 3) dnia doręczenia organowi sprzeciwu, o którym mowa w ust. 6.

4. Jeżeli przed wezwaniem organ nadzoru nie wstrzymał wykonania uchwały, może to uczynić w wezwaniu, o którym mowa w ust. 1, albo w toku procedury związanej z zastosowaniem tego środka nadzoru. Art. 79 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

5. Od wezwania organowi powiatu przysługuje, od dnia jego doręczenia, w terminie jego obowiązywania, sprzeciw do organu nadzoru.

6. Z dniem doręczenia organowi nadzoru sprzeciwu wezwanie staje się bezskuteczne, z tym, że wstrzymanie wykonania uchwały, dokonane w trybie, o którym mowa w ust. 4, pozostaje w mocy.

7. Przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 581 i 1535) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Ilekroć niniejsza ustawa posługuje się pojęciem liczby mieszkańców województwa, należy przez to rozumieć liczbę osób zamieszkujących dane województwo w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1260/2013 z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie statystyk europejskich w dziedzinie demografii (Dz. Urz. UE L 330 z 10.12.2013, str. 39) według ostatnich dostępnych danych ogłoszonych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.”;

2) po art. 10c dodaje się art. 10d w brzmieniu:

„Art. 10d. Województwo może podejmować i wspierać działania edukacyjne i informacyjne dotyczące członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej.”;

3) w art. 13 ust. 1a i 2 otrzymują brzmienie:

„1a. Województwo może, w celu realizacji działań z zakresów, o których mowa w art. 11 ust. 1, 2 i 3, tworzyć spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i spółki akcyjne oraz przystępować do nich. W szczególności województwo może tworzyć regionalne fundusze rozwoju.

2. Poza sferą użyteczności publicznej województwo może tworzyć spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i spółki akcyjne oraz przystępować do nich, jeżeli działalność spółek polega na wykonywaniu czynności promocyjnych, edukacyjnych lub wydawniczych służących rozwojowi województwa.”;

4) w art. 14 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Województwo może określić samodzielnie zadanie publiczne o charakterze wojewódzkim służące zaspokajaniu potrzeb wojewódzkiej wspólnoty samorządowej oraz

sposób jego realizacji, chyba że ustawa stanowi inaczej. Województwo może również określić sposób finansowania tych zadań.”;

- 5) w art. 18 po pkt 19a dodaje się pkt 19b i 19c w brzmieniu:

„19b) podejmowanie uchwał w sprawach, o których mowa w art. 14 ust. 1a zdanie pierwsze;

19c) podejmowanie uchwał w sprawach, o których mowa w art. 14 ust. 1a zdanie drugie;”;

- 6) w art. 24 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Radnemu, zamieszkałemu poza miejscowością, w której znajduje się siedziba organu samorządu województwa, przysługuje zwrot kosztów dojazdu z miejsca zamieszkania radnego do siedziby organu samorządu województwa i z powrotem, związanych z udziałem w posiedzeniach sejmiku województwa i jego komisji na takich samych zasadach jak zwrot kosztów podróży służbowej.”;

- 7) w art. 28 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Komisje mogą obradować i podejmować uchwały z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość (posiedzenie w trybie zdalnym), o ile statut województwa tak stanowi.”;

- 8) po art. 81 dodaje się art. 81a w brzmieniu:

„Art. 81a. 1. W przypadkach innych niż nieistotne naruszenia prawa, organ nadzoru, w terminie, o którym mowa w art. 82 ust. 1, może w wezwaniu skierowanym do organu, który podjął uchwałę, wskazać dostrzeżone nieprawidłowości w odniesieniu do treści uchwały lub w odniesieniu do procedury jej podjęcia oraz wskazać zakres, kierunek lub sposób ich usunięcia w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące od dnia doręczenia wezwania.

2. Na wniosek organu, który podjął uchwałę, organ nadzoru może przedłużyć termin, o którym mowa w ust. 1, na dalszy czas oznaczony, jednak nie dłuższy niż miesiąc.

3. Zastosowanie środka nadzorczego w postaci wezwania, o którym mowa w ust. 1, zawiesza bieg terminu, o którym mowa w art. 82 ust. 1, na okres od dnia doręczenia wezwania organowi województwa do:

- 1) dnia doręczenia organowi nadzoru uchwały wydanej na skutek tego wezwania lub
- 2) bezskutecznego upływu terminu wyznaczonego w wezwaniu do usunięcia dostrzeżonych nieprawidłowości albo terminu ustalonego w sposób określony w ust. 2, lub

3) dnia doręczenia organowi sprzeciwu, o którym mowa w ust. 6.

4. Jeżeli przed wezwaniem organ nadzoru nie wstrzymał wykonania uchwały, może to uczynić w wezwaniu, o którym mowa w ust. 1, albo w toku procedury związanej z zastosowaniem tego środka nadzoru. Art. 82 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

5. Od wezwania organowi województwa przysługuje, od dnia jego doręczenia, w terminie jego obowiązywania, sprzeciw do organu nadzoru.

6. Z dniem doręczenia organowi nadzoru sprzeciwu wezwanie staje się bezskuteczne, z tym, że wstrzymanie wykonania uchwały, dokonane w trybie, o którym mowa w ust. 4, pozostaje w mocy.

7. Przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 13:

a) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) prawomocne wyroki sądu administracyjnego uwzględniające skargi na akty prawa miejscowego stanowiące przez: wojewodę i organy administracji niezespolonej, organy samorządu województwa, organy powiatu i organy gminy, a także wyroki sądu administracyjnego uwzględniające skargi na akty nadzoru dotyczące takich aktów prawa miejscowego oraz wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego wydane na skutek skarg kasacyjnych od takich wyroków;”;

b) po pkt 5 dodaje się pkt 5a i 5b w brzmieniu:

„5a) akty prawne w sprawie wstrzymania wykonania aktów prawa miejscowego;

5b) obwieszczenia o utracie mocy wstrzymania wykonania aktów prawa miejscowego z mocy prawa, w związku z upływem terminu do wydania rozstrzygnięcia nadzorczego;”;

2) w art. 15 po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Obwieszczenia, o których mowa w art. 13 pkt 5b, wojewoda ogłasza w oparciu o informacje posiadane z urzędu lub przekazane mu przez regionalną izbę obrachunkową. Regionalna izba obrachunkowa przekazuje wojewodzie informacje, o których mowa w art. 13 pkt 5b niezwłocznie.”.

Art. 10. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, 1844 i 1846) w art. 220 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1, udzielona na rzecz jednostek samorządu terytorialnego w celu usuwania skutków klęsk żywiołowych w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego, nie podlega zwrotowi w terminie wynikającym z art. 251 ust. 1 ustawy i może być wykorzystana na cel określony w umowie dotacji w ciągu trzech kolejnych lat budżetowych.”.

Art. 11. W ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 714) w art. 31 w ust. 1 skreśla się wyraz „corocznie”.

Art. 12. Do postępowań nadzorczych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 13. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.